

طرحی برای آپار تاید زیست‌محیطی

مارتین لوکاس ، ترجمه: مریم امیری

عکس: ekoatlantic

و خدمات بهداشتی بلعیده شد، صنایع خصوصی‌سازی شدند و با هجوم محصولات خارجی به بازار، کشاورزان ورشکسته شدند. بانک جهانی نیجره را تجلیل کرد و فقر شدیده، شدیدتر شد. بدترین سوءاستفاده از قدرت در نیجره در سال ۱۹۹۰ اتفاق افتاد. یکی از بخش‌های پر جمعیت لاگوس به کلی ویران شد تا به‌جای آن ساختمان‌های بلندمرتبه برپدید. نخبگان سیاسی و اقتصادی نیجره که نابرابری را همچون موتور رشد می‌بینند، تبعیض مستعمراتی را که علی‌القاعده دیگر نباید باشد، دوباره ساخت‌اند. بوتیک‌ها و مغازه‌ها و ماشین‌های لوکس و قایق‌های تفریحی که میلیون‌های نیجره‌ای می‌خرند، سریع‌تر از هر کسب‌وکار دیگری پا می‌گیرد. قایق‌هایی که احتمالاً از این پس در ساحل اکواتلانتیک پهلو می‌گیرند، در حالی که هزاران نفری که در محلات ساحلی زندگی می‌کنند، منتظرند از خانه‌هایشان اخراج شوند تا شهر جدید روی آن ساخته شود. توسعه‌گران با حمایت سیاستمداران و صنعتگران، محیط‌زیست کشور را زایل می‌کنند. نیمو باسی، فعال محیط‌زیست می‌گوید: «اگر کسی واقعاً به فکر تغییر آب‌وهوا و تخریب منابع باشد، اکواتلانتیک اساساً با همه شعارهایی که بر این اساس طراحی شده است، متضاد است.» شاید سرمایه‌دارهای نیجره واقعاً به تغییرات آب‌وهوایی اهمیت می‌دهند؛ ولی مطمئن‌انه تا آنجا که رفتارشان را تغییر دهند و نه تا آنجا که سیادت سوخت‌های فسیلی بر اقتصاد جهان برایشان مساله باشد بلکه تا جایی که بهترین امکان را برای تحقق رویای مصرف و انباشت افسارگسیخته برایشان محقق می‌کند. سرمایه‌دارهای پشت پرده اکواتلانتیک به مفهومی تغییرات آب‌وهوا را برای تحقیق‌بخشیدن به رویای خودشان مصادره کردند. نتیجه آن توئین و تجاوز معمارانه محافطت می‌کند، همچنین توالی‌های کمپوست به مساله بفرنج بهداشت در این منطقه مسکونی پاسخ می‌دهد. نیمو باسی معتقد است این سکونتگاه شناور تنها چیزی است که می‌تواند به توسعه پایدار در نواحی ساحلی نیجره کمک کند. او می‌گوید: «این سازه که برای محیط‌زیست مناسب است، به‌سادگی قابل پیاده‌شدن است. همچنین قادر است با بال‌آمدن آب دریا و قاف داده شود. این طرح می‌تواند چیزی که می‌خواهیم بسازد یعنی سکونتگاهی برای مردم، نه گنبدی ضد مردم.» انگیزه طراحی این پروژه به کلی با اکواتلانتیک متفاوت است، اینکه باید به اشتراک بگذاریم؛ نه ذخیره کنیم. باید نابرابری را کاهش دهیم نه افزایش، همه باید مسوولیت فاجعه را بپذیریم نه اینکه عدم کمی بتوانند از آن فرار کنند و درنهایت اینکه نیازهای اکثریت آسیب‌پذیر و نه رویاهای اقلیت ثروتمند، باید نقطه آغاز تلاش واقعی ما در مقابل بحران تغییرات آب‌وهوایی باشد.

اکواتلانتیک جایی است که می‌توانیم آینده را ببینیم؛ چشم‌انداز سبزی از مستعمره خصوصی برای مولتی‌میلیاردرها که زافغاهای بی‌آب و برق دور تادورش را گرفته‌اند. ساکنان اکواتلانتیک با نگهدارن و اسلحه و البته خندق غیرقابل عبور- یعنی قیمت بالا- خودشان را در مقابل حلقه فقری که پیرامونشان هرروز تنگ‌تر می‌شود و دریایی که هرروز بالاتر می‌آید محافظت می‌آید. نداییی را که در آن ثروت و قدرت از بحران زیست‌محیطی سوءاستفاده می‌کند تا تبعیض و نابرابری را بیش‌موجود رابدتر و گسترش‌ده‌تر کند و همزمان خودش را از آثار سوء، آن دور نگه دارد، دآپارتاید زیست‌محیطی» نامید. هوج‌تق نخبگان اقتصادی اینچنین از تغییرات آب و هوایی

ادامه از صفحه ۷
اصلاحات در کوبا
سال‌های پیروزی انقلابش و همزمان با حکومت خروشچف در شوروی و با وجود حمایت‌های خروشچف از وی که تا مرز جنگ‌جهانی سوم پیش رفت، راه‌موشی اصلاحی خروشچف را نپذیرفت و دنبال نکرده، هنوز زنده و در قید حیات و از لزوم پایبندی به سوسیالیسم سخن می‌گوید و برادرش راؤل که قدرت رسمی را در اختیار دارد، از اصلاحات بیشتر و لزوم آن سخن به میان آورده و گام‌های اولیه را برداشته، چه فرجامی خواهد داشت؟ کشوری که به‌خصوص پس از فروپاشی شوروی و بلوک شرق و قطع حمایت‌های اقتصادی آنها از کوبا با مشکلات اقتصادی روبه‌رو شد ولی مقاومت کرد و دچار سقوط و اضمحلال نشد و این امر باعث شد ضمن اتکای بیشتر به مردم و نیروهای انقلابی و پالایش عناصر فرصت‌طلب، از سال ۱۹۹۱ به بعد به‌خصوص در زمینه جذب توریست و سرمایه‌گذاری خارجی کاسترو مقدمه اصلاحات در این کشور را فراهم کند و از نظر سیاسی نیز به‌رغم وجود نظام تک‌حزبی در این کشور، هیچ‌گونه ممنوعیت و محدودیتی در مورد

مشرف: تمام اتهامات‌م سیاسی است

بیشترشدن است. شما مدت هفت‌ماه است در همین خانه تحت بازداشت خانگی هستید و در چند اتاق محصور شده‌اید. شما آزاد نیستید. اجازه سفر در کشور را ندارید و از سوی دیگر نمی‌توانید از کشور خارج شوید. شما ممکن است بخواهید برای ملاقات و دیدار از مادر پیرتان به دویبی سفر کنید اما تاکنون اجازه چنین کاری به شما داده نشده است.

آیا هنوز قصد دارید کشور را ترک کنید؟

در حقیقت من می‌خواهم فردی آزاد باشم. من با گفته برخی که می‌گویند باید از کشور بروم و دیگر بازنگردم، کاملاً مخالف هستم. یا دیگر کسانی که می‌گویند نباید به‌هیچ‌وجه بروم و باید در اینجا بمانم و مبارزه کنم. مطمئن‌م من به مبارزه خود ادامه می‌دهم. اما من می‌خواهم فرد آزادی باشم. می‌خواهم آنطور که دوست دارم از کشور خارج شوم و بازگردم من سخنرانی‌های فراوانی دارم که در گذشته بیشتر آنها در خارج از کشور بوده است. من دوست دارم روند این سخنرانی‌ها ادامه داشته باشد و بتوانم به‌راحتی از کشور خارج شوم. به موضوع مادرم اشاره کردید. او ماه آینده ۹۶ساله می‌شود و من دوست دارم برای بدینش بروم. اما این به این معنا نیست که من می‌روم و دیگر بر نمی‌گردم من می‌خواهم برای ورود و خروج از پاکستان کاملاً آزاد باشم.

آیا بنابراین اگر به شما اجازه خروج از پاکستان داده

یادداشت

اشک‌ها و لب‌خندها در ژنو

یوسف مولایی

در گذشته‌های دور رم از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده این شهر زیبای افسانه‌ای که در گذشته همه راه‌ها به آن ختم می‌شد در مقابل عظمت ژنو به زانو نسته است. شهری که در آن هر نقشی مفرح جان است و هر نگاهی مجذوب زیبایی یکدست و بی‌مثال طبیعت. دریاچه‌ای که همنشین رنگ آسمانی است و میزبان لبخند ماه و آفتاب و آنگاه که آسمان عشق خود را در بلور بارانی نشار طبیعت می‌کند دریاچه در هماغوشی قطره‌های پر از حیات، در شادایی خود تا بزم برها ارتفاع می‌گیرد. در اینجا هوا پاک پاک است و از گارهای سمی و ذرات معلق نفس گیرنشانی نیست.

از جنگ و خونریزی قطعی و جنایت و آتش خاموشوز نیز خبری نیست.

همه چیز آرام است و مردمی که بالاترین سهم سرانه از خوشیختی و سعادت تولیدشده در دنیا را به خود اختصاص داده‌اند، ناباورانه به تصویرهای هولناک خاورمیانه‌می‌نگرند و به تاسف سری تکان می‌دهند و آن سوتور چراغ‌های روشن ساختمان بلند سازمان ملل نگامها را به خود خیره می‌کنند و هیاهویی که آرامش شهرودنان ژنوی را به هم می‌زند. سالن اجلاس در هيجان و التهاب نفس‌ها گرفتار آمده است. کلمات دیپلماتیک در میان هیجان و احساسات هوداران جنگ‌جنگ رنگ باخته‌است.فریادهای بلندجنگ‌طلبان جهان شرمنان بادا خونسردی نمایشی دیپلمات‌ها را به بازی گرفته است.

میکروفون‌های شرکت‌کننده در اجلاس بی‌وقفه روشن و خاموش می‌شود. تریبون زیر بار کلمات غریب و بی‌جان از نفس افتاده است. تدارک شام و ناهار و قهوه و چایی، میهمانداران را سخت به تکاپو انداخته است. تصویرهای مجازی از دل یکدیگر جان می‌گیرند و از نگاه کنج‌گاوآن می‌گریزند. عکاسان و خبرنگاران در دنبال شکار لحظه‌ها به هر طرف سر می‌کشند

چه بزمی، چه ادایی، چه ایینی، نمایش‌های بزک‌کرده با کلمات تکراری لحظات تاریخ را زنده‌بگور می‌کنند. و کودکان سوری در میان آتش جنگ، رویاهای کودکانه خوش راه بگایوس گرسنگی می‌سپارند. آتش گلوله قربانی می‌گیرد و مردم مستاصل بر سر و صورت خود جنگ می‌اندازند. چه کابوسی، آیا همه چیز به ژنو ختم می‌شود. دنیای ژنو، دنیای دمشق نیست.

ساختمان سازمان ملل در قلب حلب نیست. لیخند مردم ژنو از جنس اشک‌های کودکان حمص و ادلب نیست. روزگار غربی است. جمله جنگ‌فروزان در بزم ژنو به حال مردم سوریه دل می‌سوزانند و ساز خود را می‌نوازند. هیچ‌کسی جز مردم سوریه قادر به خاموش‌کردن آتش جهل و کین نیست.

نه دولت سوریه کوتاه خواهد آمد و نه مخالفان و حامیان آنها انتطافی از خود نشان خواهند داد درینا که جنگ تا کاهش قابلیت‌های نظامی و فرسودگی جنگ‌سالاران ضدانسان ادامه خواهد یافت. ژنوو ۲مرهمی بر زخم‌های مردم مصیبت‌زده نخواهد بست از همین جا باید در تدارک کشور به‌خوبی مدیریت نمی‌شود. مدیریت ضعیف و اداره ضعیف امور است که باعث تاسف و ناثر من شده است. فاصله گرفتن کشور از دستاورد‌های سال ۲۰۰۷ باعث تاسف است.

آیا شما هیچ تاسفی از دوران رهبری خود در پاکستان ندارید؟
نه هرگز. من کارهای زیادی برای پاکستان و مردمش انجام دادم.

آیا شما نیست‌به آینده این کشور امیدوار هستید؟
من نگران اتفاقاتی هستم که در حال افتادن است. اما همانطور که گتمت به این کشور و مردمش اعتماد کامل دارم و این اعتماد مرا مطمئن می‌کند که می‌توانیم راه‌حل این بحران را پیدا کنیم. باید به این راه‌حل برسیم. ما می‌توانیم در کنار یکدیگر بر مشکلات فایق شویم و نسبت به این موضوع امیدوار هستم.

منبع: الجزیره‌انگلیسی

دریچه

نقش عوامل داخلی و خارجی

در بحران تایلد

محمود رضا امینی

بحران داخلی تایلد در نتیجه پیشنهاد لایحه عفو دولت برای نخست‌وزیر پیشین این کشور، تاکسین شیناواترا، به وجود آمد که بر اساس این لایحه وی بدون سپری‌کردن زندان مورد عفو قرار خواهد گرفت. گفتنی است تاکسین شیناواترا برادر نخست‌وزیر کنونی تایلد است. در این شرایط اعتراضات به رهبری معاون نخست‌وزیر پیشین این کشور، سوتپه تائوگسویان، از ۱۳ اکتبر ۲۰ آغاز شد. تلاش معترضان برای از اختیارگیری اماکن دولتی و جایگزینی دولت با یک شورای غیرمنتخب در راستای پیش‌بردن اصلاحات، این کشور را تا آستانه بی‌ثباتی سیاسی پیش برده است. این در حالی است که دولت کنونی در طول زمامداری خود توانسته است باعث بهبود رشد اقتصادی و افزایش رفاه اجتماعی شود.

در این شرایط نخست‌وزیر، یینگلاک شیناواترا، برای حل مسالمت‌آمیز اعتراضات، انحلال مجلس و برگزاری زودهنگام انتخابات را پیشنهاد کرد که البته تاثیر چندانی بر خاتمه اعتراضات نداشت. اما با توجه به قدرت نفوذ ارتش در صحنه سیاسی تایلد، از احتمال کودتای نظامیان به‌واسطه پیشنهاد انتخابات زودهنگام، کاسته شد.

اعتراضات ضددولتی تایلد که نزدیک به سه‌ماه از شروع آن می‌گذرد، بی‌تردید علاوه بر عوامل داخلی، علل خارجی نیز در آن نقش دارند. در مورد علت داخلی بی‌ثباتی تایلد، می‌توان به نقش قدرتمند ارتش در این کشور اشاره کرد که در کارنامهش ۱۸ مرتبه دخالت و کودتا در روند سیاسی تایلد ثبت شده است.

چنان که در ضمن تظاهرات اخیر نیز فرمانده ارتش در هشداری به رهبران دو حزب حاکم و اپوزیسیون، اعلام کرد درصورت عدم حل مشکل به شیوه مسالمت‌آمیز، ارتش می‌تواند وارد کارزار شود و بحران را قبل از آنکه گسترش یابد، فیصله دهد.

علاوه بر نقش ارتش، نارضایتی حزب اپوزیسیون، به رهبری تائوگسویان، از شرایط سیاسی تایلد است که با توجه به قدرت آن در فراخوان‌های عمومی، تلاش می‌کند دولت را تغییر دهد. این حزب که از سال ۱۹۹۲ در هیچ انتخاباتی پیروز نشده است، یینگلاک شیناواترا را به حمایت از برادرش، نخست‌وزیر برکنارشده از طریق کودتا، متهم می‌کند. درواقع تائوگسویان اعلام کرده است سوءاستفاده از قدرت برای رفع اتهامات و فرار از عدالت توسط خاندان شیناواترا قابل چشم‌پوشی نیست و فقط بر کناری نخست‌وزیر، راه پایان اعتراضات است.

اگرچه بی‌ثباتی در دولت‌های اتلافی تایلد تبدیل به یک رویه سیاسی در این کشور شده است اما این وضعیت برای پیمان تجاری آسه‌ان که بانکوک به‌عنوان دومین اقتصاد جنوب‌شرقی آسیا در آن عضو است، خطرناک خواهد بود. ضمن آنکه آسه‌ان طبق نشست سال ۲۰۱۲ خود در پی دستیابی به جامعه بزرگ آسیایی مشابه اتحادیه اروپاست. در

این شرایط ثبات سیاسی لازمه شکل‌گیری چنین نهادی است؛ درواقع تأسیس اتحادیه تجاری جنوب‌شرق آسیا در سال ۲۰۱۵ بر جایگاه سیاسی و اقتصادی تایلد خواهد افزود. بر این اساس هرگونه چینش سیاسی قدرت، جایگاه احزاب اپوزیسیون و حامیان خارجی آنها اهمیت بیشتری می‌یابد. تایلد در طول چندسال اخیر برای رسیدن به رشد اقتصادی چهاردرصد در سال ۲۰۱۲، تلاش کرده با کشورهای منطقه و فرامنطقه‌ای رابطه تجاری گسترده‌تری برقرار کند. نزدیکی چین در یک سال اخیر توانسته است نقش مهمی را در این راستا ایفا کند.

پیشنهاد پکن برای حذف روایید میان دو کشور، برگزاری رزمایش‌های دو جانبه و حجم دیپلمات تجاری ۷۰میلیارددلاری دو کشور در سال ۲۰۱۳ موجب شده چین به بزرگ‌ترین شریک تجاری تایلد تبدیل شود. این در حالی است که دو کشور برآن هستند تا حجم تجارت بین‌المللی را در سال ۲۰۱۵ به صدمیلیارد دلار برسانند. نزدیکی چین بانکوک وسیله‌ای خواهد بود تا چین بتواند در میان کشورهای اتحادیه جنوب‌شرقی آسیا نفوذ بیشتری داشته باشد. چنان که سایر اعضای آسه‌ان نیز با وجود داشتن اختلافات با چین، خواهان ایجاد رابطه با

ابر قدرت شرق آسیا هستند؛ زیرا پکن با قرارداشتن در رده سریع‌ترین رشد اقتصادی دنیا، می‌تواند پیشرفت اقتصادی اعضای این سازمان را تسریع کند. آسه‌ان قادر به اختیارداشتن جمعیتی بیش از ۴۰۰میلیون نفر، منابع سرشار، رشد اقتصادی نزدیک به شش‌درصد در سال ۲۰۱۳ و موقعیت ژئواستراتژیک کشورهای عضو، مدنظر قدرت‌های بزرگ منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است؛ زیرا این منطقه پرتحرک‌ترین حوزه‌از لحاظ اقتصادی و جمعیتی است. به‌همین دلایل ایالات‌متحده نیز با توجه به استراتژی «تمرکز بر شرق» در پی نفوذ در آسه‌ان است.

بر این اساس تایلد که از سال ۱۹۹۲ در سیانت دست‌خارجی آمریکا، نادیده انگاشته شده است، هم‌اکنون به دلیل رقابت بافوذ چین و نیز موقعیت ویژه بانکوک در داشتن سواحل گسترده و اقتصاد پویا در استراتژی واشنگتن حایزاهمیت شده است. ضمن اینکه مقامات آمریکایی می‌دانند دورشن از تایلد باعث نزدیکی بیشتر این کشور به چین خواهد شد. این درحالی است که در یک سال اخیر دولت حاکم بر بانکوک روابط نزدیکی با پکن ایجاد کرده که می‌تواند از دید آمریکا تهدیدکننده باشد. چین نیز برای کاهش نفوذ و حضور ایالات‌متحده در شرق آسیا، تلاش می‌کند متحدان این کشور را از حیطه قدرتش خارج کند. موضوع حاکمیت دوقاکتو پکن بر جزایر هوانگیان در فیلیپین و سپس اعلام منطقه دفاع هوایی در دریای جنوبی چین و در محدوده جزایر سنکاکاو، تلاشی از سوی چین برای تحدید قدرت ملاتو واشنگتن در منطقه است. بر این شرایط عید نیست آمریکا با حمایت از اپوزیسیون تایلد و ملاتو بر فساد دولت حاکمه این کشور، درصدد روی کار آوردن حکومتی باشد که طبق زویند، پنهانی در پی کاهش رابطه با چین باشد زیرا همان‌طور که اشاره شد، حزب دموکرات تائوگسویان نیز که بیش از دو دهه است در عرصه سیاسی موفقیتی نداشته، از این فرصت استفاده خواهد کرد تا با تکیه بر ارکان قدرت تایلد، منافع آمریکا را نیز بر آورده کند.